

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie przedłużenia prawa korzystania z uwolnienia od dodatku krajowego do podatku domowo-czynszowego, tudzież od dodatku gminnego do tego podatku i do 5% podatku, pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego tych budynków we Lwowie, które będą wybudowane w miejsce 181 domów, przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji i assanacji miasta.

Wysoki Sejmie!

Reprezentacja gminy miasta Lwowa będąc od dawna przeświadczoną o doniosłości znaczenia, jakie posiada regulacja miasta dla poprawy jego stosunków zdrowotnych i dla dalszego rozwoju, oddawna też czyniła starania o stworzenie warunków, ułatwiających przeprowadzenie zamierzonej przez gminę regulacji.

Jednym ze środków, jakie do tego celu miały służyć i zachęcić interesowanych w sprawie właścicieli realności do współdziałania z gminą było wyjednanie przywilejów podatkowych dla domów regulacją tą objętych.

W skutek starań gminy miasta Lwowa przyznano ustawą państwową z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55 tym budynkom we Lwowie, które będą w ciągu 10 lat od wejścia w życie ustawy nowo wybudowane w miejsce 181 domów, wymienionych szczegółowo w dołączonym do ustawy wykazie, a przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta i dla poprawy stosunków zdrowotnych, uwolnienie na 20 lat od płacenia podatku domowo-czynszowego.

Ustawą zaś krajową z dnia 18. lipca 1893 Dz. u. kr. Nr. 38 przyznano rzeczonym budowlom uwolnienie od krajowych i gminnych dodatków do podatku domowo-czynszowego na taki sam przeciąg czasu tj. na lat 20 pod warunkiem, że budowle te będą wykończone w terminie ustawą państwową oznaczonym.

W ciągu dziesięcioletniego okresu, w jakim domy te miały być przebudowane, jeżeliby zamierzały korzystać z dobrodziejstw państwowej i krajowej ustawy, zburzono i przebudowano zaledwie kilka domów. Wobec tego Reprezentacja gminy miasta Lwowa po upływie tego terminu wniosła petycje do c. k. Rządu i Wysokiego Sejmu o utrzymanie w mocy przyznanych ulg podatkowych, względnie o przedłużenie ustawowego terminu do przebudowy domów.

Petycje te zostały pomyślnym uwieńczone skutkiem, gdyż ustawą państwową z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185 przedłużono unormowany na lat 10 termin przebudowy rzeczonych domów w celu uzyskania uwoi-

nienia od podatku domowo - czynszowego na dalszych lat 10 tj. do 17. kwietnia 1913 włącznie, a ustawą krajową z dnia 12. grudnia 1904 Dz. u. kr. Nr. 10 z r. 1905 przedłużono na tenże sam dziesięcioletni okres czasu moc obowiązującą ustawy z 18. lipca 1893 Dz. u. kr. Nr. 38 o dwudziestoletnich ulgach w opłacie krajowego i gminnego dodatku do podatku domowo - czynszowego od owych 181 domów z tą drobną zmianą, że gdy ustawa krajowa z r. 1893 zapewniała tym domom nietylko uwolnienie od krajowego i gminnego dodatku do podatku domowo - czynszowego ale także uwolnienie od wszelkich pobieranych we Lwowie podatków gminnych od domów, ustawa krajowa z r. 1904 uwalnia te budowle jedynie od krajowego i gminnego dodatku do podatku domowo - czynszowego, tudzież od dodatku gminnego do 5% podatku, pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo - czynszowego.

W bieżącym dziesięcioletnim, ustanowionym dla przebudowy domów okresie, który dobiega końca już 17. kwietnia 1913, korzystano z dobrodziejstwa powyższych ustaw w znaczniejszej mierze, podczas gdy bowiem w pierwszym dziesięcioleciu przebudowano zaledwie kilka domów, to obecnie wedle relacji miejskiego urzędu budowniczego z dnia 20. lutego 1912 liczba dotychczas przebudowanych domów z pośród 181 domów, w ustawie wymienionych, wynosi 56, a ponadto 11 domów jest w toku rozbiórki lub budowy i według wszelkiego prawdopodobieństwa będą te domy przed upływem ustawowego terminu (17. kwietnia 1913) wykonane, tak że liczbą domów korzystających z dwudziestoletniego uwolnienia podatkowego wyniesie 67.

Natę wzmógłony ruch w przebudowie domów objętych regulacją składa się wiele i różnorodnych przyczyn.

Przedewszystkiem szybki wzrost ludności miasta Lwowa i co za tem idzie dotkliwa drożyzna mieszkań wywołały bardziej intensywne ruch budowlany w całym mieście, a ruch ten objął ostatnimi czasy także śródmieście, gdzie znajduje się największa liczba domów uprawnionych do przywileju podatkowego. Dalej zmiana ustawy budowniczej dla miasta Lwowa i możność stawiania domów czteropiętrowych, pozwalająca naleźycie wyzyskać grunta budowlane zwłaszcza w śródmieściu i w najbliższej śródmieścia położonych dzielnicach stała się niemałym bodźcem do przebudowy starych domów, zwłaszcza pod względem podatkowym uprzywilejowanych.

Niemniej stworzenie w ostatnich czasach dogodnych form i warunków kredytu dla budujących, t. zw. kredytu budowlanego przyczyniło się w znacznej mierze do podjęcia przebudowy starych domów. Oczywiście, że wzmagający się ze wzrostem miasta i ludności ruch daje coraz więcej odczuwać potrzebę przyspieszenia regulacji miasta i rozszerzenia w ten sposób arteryi komunikacyjnych, a następstwem tego są coraz liczniejsze zgłoszenia przebudowy.

Wszystkie te fakta i stosunki, które mają wpływ na podniesienie ruchu budowlanego wytworzyły się dopiero w ostatnich kilku latach, to też dopiero od tych kilku lat rozpoczął się we Lwowie ów wzmagający się z każdym rokiem ruch budowlany. Stan ten rzeczy świadczy, że właściwie dopiero obecnie sprawa przebudowy domów dla regulacji i asanacji miasta stała się aktualna, a potwierdza to tak znaczna w ostatnim czasie ilość zgłoszeń przebudowy w urzędzie budowniczym.

W chwili jednak tak pięknie zapowiadającego się dokonania zamierzonej a coraz bardziej niezbędnej regulacji śródmieścia i stykających się z śródmieściem innych części miasta ma ustać uprawnienie do przywilejów podatkowych dla domów regulacją objętych, a nie może ulegać żadnej wątpliwości, że brak tych ulg podatkowych odsunie na długie lata z takim trudem rozpoczęte dzieło regulacji i asanacji najważniejszych dzielnic miasta, gdyż właściciele tych domów nie widząc już korzyści materialnych z przebudowy wynikających, które stanowią rekompensatę za zburzenie obiektu przynoszącego dochód i za ciężary przyjęte z powodu kosztów budowy nowego domu, ociągali by się możliwie najdłużej z ich wykonaniem.

Skutki takiego opóźnienia w regulacji i asanacji miasta byłyby bardzo dla rozwoju miasta i jego ludności dotkliwe, należy bowiem pamiętać, że mimo znacznego w ostatnim czasie wzmocnienia się ruchu w przebudowie domów

zawsze jeszcze pozostaje pokaźna liczba 114 domów do przebudowania, a więc na polu regulacji i assanacji jest jeszcze bardzo wiele do zdziałania.

Ażebym temu opóźnieniu zapobiedz i utrzymać w tempie ostatnich lat prace regulacyjne, postanowiła Rada miasta Lwowa uchwałą z dnia 8. maja 1912 1) wnieść petycję do c. k. Rządu o utrzymanie w mocy przyznanych poprzednimi ustawami ulg w opłacie państwowego podatku domowo-czynszowego i o przedłużenie terminu do przebudowy rzeczonych domów na dalszych lat 10; 2) na wypadek uzyskania rządowych ulg podatkowych uwolnić również na lat 20 te nowe domy, które powstaną w miejsce 181 domów, dotychczas nie przebudowanych od dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku, jaki bywa pobierany od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego; 3) odnieść się z prośbą do Wydziału krajowego o zatwierdzenie uchwały Rady miejskiej co do przyznania ulg podatkowych w opłacie gminnych dodatków do podatków czynszowych, tudzież o wyjednanie w Wysokim Sejmie ustawy krajowej o uwolnieniu tych domów od krajowych dodatków do podatku domowo-czynszowego na taki sam czas, jaki unormowany zostanie w ustawie państwowej.

Gdy motywy, które Wydział krajowy skłoniły do przedłożenia Wysokiemu Sejmowi w latach 1893 i 1903 projektów ustaw o uwolnieniu tych budynków od krajowych dodatków do podatku domowo-czynszowego pozostały nie zmienione, a przeciwnie wskutek szybkiego rozwoju miasta, nowych stosunków i potrzeb, jak to wyżej wykazano, istnieje obecnie nierównie więcej niż poprzednio podstaw uzasadniających przyznanie ulg podatkowych i gdy jest wszelka nadzieja, że rozpoczęta w ostatnim czasie w tak różnym tempie przebudowa starych domów dalej w tym tempie w danych warunkach tj. przy zapewnieniu ulg podatkowych prowadzoną będzie i dzieło regulacji tych części miasta ostatecznie dokonane zostanie — nie wahał się Wydział krajowy powziąć postanowienie przedłożenia Wysokiemu Sejmowi wniosku na przyznanie proszonych ulg.

W szczególności na Radzie dnia 25. czerwca 1912 postanowił Wydział krajowy zatwierdzić uchwałę Rady miejskiej we Lwowie z dnia 8. maja 1912 co do gminnych ulg podatkowych, wnieść do Wysokiego Sejmu projekt ustawy o krajowych i gminnych ulgach podatkowych dla rzeczonych domów, tudzież poprzeć u c. k. Rządu petycję miasta Lwowa o przyznanie państwowych ulg podatkowych.

Projekt, który Wydział krajowy przedkłada, czyni uwolnienie tych domów od autonomicznych dodatków do podatku czynszowego zawisłym od przyznania uwolnienia tychże domów od państwowego podatku domowo-czynszowego. Przy tem Wydział krajowy nadmieniał, że przyznanie tego rodzaju ulg podatkowych w naszych miastach przychodziło do skutku wspólnymi ofiarami Państwa, kraju i gminy i że przy zrzeczeniu się poboru podatków względnie dodatków zastrzegano jako warunek, że i inne czynniki ze swej strony takie ofiary ze swych pborów poniosą. To też dotychczasowe ustawy państwowe w tym przedmiocie mieszczą warunek, że z państwowych ulg podatkowych mogą uprawnieni korzystać tylko o tyle, o ile im taki sam przywilej także i pod względem krajowych i gminnych dodatków do odnośnego podatku będzie przyznany. Na odwrót w ustawach krajowych w szczególności tych, których odnośne projekty Wysoki Sejm uchwalił przed uchwaleniem i wydaniem ustawy państwowej (jak dla miasta Krakowa i Przemyśla) zawarte jest postanowienie, że uprzywilejowane budowle wolne będą od autonomicznych dodatków do podatku czynszowego na taki przeciąg czasu, na jaki te budowle odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

W taki też właśnie sposób skodyfikował Wydział krajowy dołączony projekt ustawy, w obecnej bowiem chwili ustawy państwowej o przedłużeniu ulg państwowych nie ma i zachodzi możliwość, iż uchwalenie projektu ustawy krajowej wyprzedzi wydanie ustawy państwowej, więc też szczegółowe oznaczenie rządowych przywilejów podatkowych, od których czyni się zawisłymi przywileje autonomiczne, jest niemożliwym. Tem też tylko różni się przedłożony projekt ustawy od brzmienia obecnie obowiązującej ustawy z dnia 12. gru-

dnia 1904 dz. u. kraj. Nr. 10 ex 1905, gdzie w Art. I. powołaną została już w chwili przedłożenia projektu istniejąca ustawa państwowa z 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185 o uwolnieniu od podatku domowo-czynszowego.

Wydział krajowy nie wątpi, że c. k. Rząd podzielać motyw, jakie skłaniają Wydział krajowy do przedłożenia niniejszego wniosku, postara się o wniesienie i uchwalenie projektu odnośnej ustawy państwowej i że wydanie takiej ustawy jest tylko kwestią czasu, właśnie dlatego jednak nie uważa Wydział krajowy za wskazane wstrzymać przedłożenie swojego projektu aż do czasu wejścia w życie ustawy państwowej i wnosi go już obecnie w tej myśli, że skoro Wysoki Sejm ten projekt uchwali, będzie tem samem główny warunek uzyskać się mających ulg państwowych spełniony i w ten sposób szkodliwa dla ruchu budowlanego we Lwowie niepewność rychlej usunięta zostanie.

Na podstawie powyższego przedstawienia Wydział krajowy wnosi:

./. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./- projekt ustawy.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem krakowskiem.**

Marszałek krajowy:

Adam Gołuchowski, w. r.

Sprawozdawca:

Władysław Jahl, w. r.

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowem uwolnieniu od dodatku do podatku dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych tych budowli w król. stoł. mieście Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejsce 181 domów, wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55, a sprostowanym §. 1. al. 2 ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185, jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacyi miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych w niektórych częściach goż.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. 1.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. stoł. miasta Lwowa będą nowo zbudowane w miejsce 181 domów, wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55, a sprostowanym w §. 1. al. 2. ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185, jako przeznaczonych na zburzenie, wolne będą od dodatku do podatku domowo-czynszowego dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku, pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.
